

Successierechten

Nr. 11 – 3 december 2018
Maandelijks nieuwsbrief
verschijnt niet in juli

Afgiftekantoor
Brussel X
P 2A9331

Inhoud	p.
Commentaar	
<i>Zijn nieuwe schulden na het overlijden nog aftrekbaar?</i> Rik DEBLAUWE	1
<i>Brussel Fiscaliteit verifieert voorwaarden voor behoud verlaagd tarief successierechten bij vererving familiale ondernemingen en vennootschappen in Brussel</i>	3
Standpunt Vlabel	
<i>Standpunt Vlabel – Gedeeltelijke afkoop van een levensverzekeringscontract na het overlijden van de erflater</i>	5
Trefwoordenregister 2018	6

Zijn nieuwe schulden na het overlijden nog aftrekbaar?

■ Standpunt Vlabel nr. 18019, 19 maart 2018

In zijn standpunt nummer 18019 aanvaardt de Vlaamse Belastingdienst dat passiva, die in de aangifte niet opgenomen zijn, onder bepaalde voorwaarden aftrekbaar zijn.

Het standpunt herhaalt vooreerst de regel dat, wanneer de aangevers in de initiële aangifte het forfait hebben aangekruist, deze keuze definitief is in die zin dat ze hiermee verzaken aan de mogelijkheid om passief dat al bestond bij het overlijden later nog aan te geven. We

hebben vroeger al aangegeven dat dit betwistbaar is (1), maar de Vlaamse Belastingdienst houdt zich dus principieel aan deze regel.

Maar het nieuwe standpunt vervolgt dat dit niet belet dat zij, in een nieuwe aangifte, ingediend in het kader van het artikel 3.6.0.0.4 VCF, toch nog schulden kunnen aangeven, als deze pas ontstaan zijn na het overlijden en *na* het verstrijken van de indieningstermijn, bijvoorbeeld door een rechterlijke of administratieve beslissing, en als die met

(1) R. DEBLAUWE, *Inleiding tot de Vlaamse Erfbelasting*, Herentals, Knops Publishing, 2015, nr. 1354, 606.

terugwerkende kracht deel uitmaken van het passief van de nalatenschap.

Het standpunt is positief, in die zin dat het nieuwe verzachting is van de regel dat nieuwe passiva niet aanvaardbaar zijn, na de oorspronkelijke aangifte.

Toch enkele opmerkingen.

1. Het standpunt stelt dat schulden die pas ontstaan zijn na het overlijden, en na het verstrijken van de indieningstermijn, toch nog aangegeven kunnen worden. Veronderstel dat de aangifte wordt ingediend, en dat de schulden ontstaan vóór het verstrijken van de indieningstermijn, dan kunnen deze goederen ook nog in aftrek worden genomen, als de bijkomende aangifte dan ook vóór het einde van de indieningstermijn wordt ingediend. Artikel 3.3.1.0.7, 2e lid vermeldt immers dat de aangifte kan worden gewijzigd zolang deze termijn niet verstreken is, tenzij de belanghebbenden in de aangifte uitdrukkelijk afstand gedaan hebben van dat recht: de aangiftetermijn is dus ook de *verbeteringstermijn*.
2. Veronderstel echter dat er bijkomende schulden ontstaan (kort) vóór het verstrijken van die termijn, maar dat men deze schulden vermeldt in een aangifte, die men *na* het einde van de indieningstermijn indient. In dat geval kan men zich niet beroepen op artikel 3.3.1.0.7, 2e lid, en ook niet op het nieuwe standpunt nummer 18019. Volgens de klassieke rechtsleer (1) is de aangifte

dan definitief, zoals ook het standpunt 18019 aangeeft. Dit was echter vroeger al betwistbaar (2), en bovendien laat artikel 3.6.0.0.1 nu toch nog toe nieuwe schulden te vermelden, als de laattijdige overlegging van de bewijsstukken of feiten wordt verantwoord door *gewettigde redenen*. (3) Het feit dat de schulden pas na het overlijden ontstaan zijn, maar met retroactieve kracht deel uitmaken van het passief van de nalatenschap, lijkt ons daarbij een voldoende gewettigde reden.

3. Vermelden we nog dat de Vlaamse Belastingdienst al eerder aanvaardde dat de *inkomstenbelasting* als passief van de nalatenschap aanvaard kan worden, op basis van een raming van een boekhouder of een berekening van *tax on web*, en dat, wanneer *tax on web* nog niet beschikbaar is, men achteraf teruggave kan vragen (standpunt nummer 15019). Dit werd ook vroeger al aangenomen. (4)
4. Ook wanneer in een aanvullende aangifte *bijkomend actief* wordt aangegeven, laat de Vlaamse Belastingdienst toe om nieuw passief in rekening te brengen voor een bedrag dat gelijk is aan dit actief, maar wel "rekening houdend met de keuze (forfait) die de aangevers in de oorspronkelijke aangifte hebben gemaakt", met andere woorden: als zij niet gekozen hebben voor het forfait, aldus standpunt nummer 16034. Deze uitzondering, samen met een

(1) J. DECUYPER en J. RUYSEVELDT, *Successierechten 2016-2017*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2017, nr. 869.

(2) R. DEBLAUWE, "Vergissing bij schatting, geen teruggave van successierecht. Of toch? De doden de regerende levenden!", *TFR* 2003, nr. 234, 82-85.

(3) R. DEBLAUWE, *Inleiding tot de Vlaamse erfbelasting*, Herentals, Knops Publishing, 2015, nr. 1358, 608 e.v.

(4) J. DECUYPER en J. RUYSEVELDT, *Successierechten 2016-2017*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2017, nr. 874; R. DEBLAUWE, *Inleiding tot de Vlaamse erfbelasting*, Herentals, Knops Publishing, 2015, nr. 1360.

aantal andere, werd ook vroeger aanvaard. (1)

5. In dit standpunt nummer 18019 aanvaardt de belastingdienst dat nieuw passief (dat is pas ontstaan na het overlijden) aftrekbaar kan worden, zelfs al hebben de aangevers in de initiële aangifte het

forfait aangekruist ("Dit belet evenwel niet ..."). Ze kunnen dus in dat geval terugkomen op hun keuze. Het lijkt mij wel duidelijk dat de nieuwe passiva dan niet bovenop het forfait komen, maar wel samengeteld mogen worden met schulden die al bestonden bij het overlijden.

(1) Zie J. DECUYPER en J. RUYSEVELDT, *Successierechten 2016-2017*, Mechelen, Wolters Kluwer, nr. 871 en 873 e.v.

Rik DEBLAUWE

Wetenschappelijk adviseur Tiberghien

Brussel Fiscaliteit verifieert voorwaarden voor behoud verlaagd tarief successierechten bij vererving familiale ondernemingen en vennootschappen in Brussel

■ MB 20 juni 2018, BS 2 juli 2018

De minister van Financiën en Begroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Guy Vanhengel, heeft een nieuw formulier gepubliceerd met betrekking tot het attest 'verlaagd tarief successierechten' bij de overdracht van een familiale onderneming of een familiale vennootschap in Brussel. Door middel van dit nieuwe formulier zal Brussel Fiscaliteit verifiëren of de voorwaarden voor het behoud van het verlaagd tarief van de successierechten werden nageleefd één jaar na het overlijden van de erflater.

VERLAAGD TARIEF SUCCESSIERECHTEN

De ordonnantie van 12 december 2016 'houdende het tweede deel van de fiscale hervorming' heeft het successierecht en het recht van overgang bij overlijden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verlaagd tot 3 % voor een verkrijging in rechte lijn en tussen partners en tot 7 % voor verkrijging tussen andere personen bij vererving van familiale ondernemingen en familiale vennootschappen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De nieuwe regels zijn van toepassing op nalatenschappen die opvallen vanaf 1 januari 2017.

Een besluit van 19 januari 2017 heeft ook al de modaliteiten van de aanvraag, de controle en de aflevering van het attest bepaald waarmee dat verlaagd tarief verkregen kan worden.

De aanvraag tot aflevering van het attest moet worden ingediend door middel van het formulier dat als bijlage bij een MB van 8 februari 2017 zit. De erfopvolgers moeten dit formulier per gewone post verzenden naar Brussel Fiscaliteit. Er is een modelformulier beschikbaar voor de vererving van een familiale onderneming en van een familiale vennootschap.

Het attest wordt afgeleverd door de directeur van de Directie Inkohiering van Brussel Fiscaliteit en moet bevestigen dat de vereiste voorwaarden vervuld zijn om het verlaagd tarief te genieten. Het attest moet aan de aangifte van nalatenschap worden toegevoegd.